

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie . . . . . 7 k. — h.

Z odnośnieniem do domu . 8 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie . . . . . 8 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 40 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grejnera, ulica Skaryszewska № 16.

Gena ogłoszeń:

za wiersz petiłow: . . . . .

Przed tekstem	k. 2 h. 60
W tekście	k. 2 h. 50
" " nekrologi	k. 1 h. 50
Po tekście na III str.	k. 2 h. —
Na IV str.	k. 1 h. —
Drobne za wyraz	k. — h. 30

CZAR Y

Ze względu na wysoką artystyczną i moralną wartość obrazu wstęp dla młodzieży dozwolony.

Największe arcydzieło sztuki kinematograficznej:

VERITAS VINCIT

(PRAWDA ZWYCIĘŻA).

Według scenarjusza barona Michelangelo Loisa Trzy epoki: starożytna, średniowieczna i współczesna. Zdjęć tego wiekopomnego dzieła dokonały T-w Nordisk i May-Film Co. Wielotyśne tłumy. Olśniewająca wystawa.

I serja idzie w dniu 9, 10, 11, 12 i 13 maja, II serja w 14, 15, 16, 17 i 18.

MIA MAY

w roli głównej wielkiej trylogii dramatycznej w 7 częściach z prologiem w 2-ch serjach.

Początek przedstawień o godz. 5 poł.

Na przedstawienie o g. 5-ej dla młodzieży ceny miejsce zwyczajne.

Od czwartku 8 do poniedziałku 12 maja r. b.

TEATR CORSO

Kościelna 9.

Zdemaskowany czyli walka o nagrodę

dramat detektyw w 6 częściach ze słynnym amerykańskim detektywem JOE JENKINS w roli głównej.

Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

NA SCENIE.

BI-BA-BO

arcywesołe żarty—przyjmuje udział cały zespół. Pan Kowalski wypowie gawędę stioża Walentego

Szczegóły w programach.

Zarząd.

ODDZIAŁ RADOMSKI POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ rozpoczął czynności bankowe.

Do czasu powstania Banku Polskiego Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa jest emisyjną instytucją bankową Państwa Polskiego, kasą centralną urzędów państwowych i miejscem przechowywania depozytów, znajdujących się pod opieką państwa.— P. K. K. P. załatwia również czynności przekazowe, otwiera rachunki bieżące zwyczajne i giro kontowe,

PRZYJMUJE ZAPISY NA

5% Polską Pożyczkę Państwową, ORAZ OFIARY NA: SKARB NARODOWY.

Uwaga: Na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu, ogłoszonego w Monitorze z dnia 28-go kwietnia 1919 r., urzędy państwowe obowiązane są zawatwiać wszystkie zlecenia bankowe jak: przekazywanie pieniędzy, kupno papierów i zamianę pieniędzy tylko w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

2278—3

Rada Nadzorcza Towarzystwa Akcyjnego Polska Centrala Handlowa

podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszów Towarzystwa, że w dniu 3 czerwca 1919 r. o godz. 11 rano w lokalu Klubu Radomskiego przy ul. Lubelskiej Nr. 41 w Radomiu odbędzie się

Ogólne Zebranie Akcjonariuszów

Porządek dzienny obejmuje:

- 1) Sprawozdanie rachunkowe, bilans oraz rachunek zysków i strat za czas od 1.I do 31.XII 1918 r.
- 2) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej.
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat oraz pokwitowanie Zarządu z działalności w tym okresie.
- 4) Zatwierdzenie projektu podziału zysków.
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1919 rok.
- 6) Plan działalności na najbliższą przyszłość.
- 7) Wybory Rady Nadzorczej stosownie do artykułu 12-go statutu.
- 8) Wybory Komisji Rewizyjnej stosownie do artykułu 32-go statutu.
- 9) Wnioski członków.

Uwagi:

- 1) W zebraniu powyższem biorą udział akcjonariusze, którzy przedstawiają kwity tymczasowe na opłacone akcje.
- 2) Delegaci upoważnieni do reprezentowania poszczególnych instytucji, będących akcjonariuszami Towarzystwa i czyniących zadość warunkom wymienionym w uwadze 1, winni przedstawić na Zebraniu piśmienne pełnomocnictwa Zarządów odnośnych instytucji.

2309—1

Z Rady Miejskiej.

Na posiedzeniu Rady miejskiej w dn. 6 maja przed przystąpieniem do porządku obrad przyjęto nagły wniosek o przemianowaniu ul. Szerokiej na ul. Józefa Piłsudskiego.

Następnie przystąpiono do pierwszego punktu obrad t. j. do kwestii zaciągnięcia pożyczki na roboty publiczne, przy czym zostaje odczytany wniosek Kom. Robót Publ.

Dr. Kelles-Kraus, interpeluje w sprawie demonstracji bezrobotnych i pracy akordowej.

O powołania Prezydent, że delegacja bezrobotnych oświadczyła Magistratowi, iż nie godzi się na projekt Kom. Robót Publ., że żąda podwyżki do 30 k. Prezydent wyjaśnił delegacji, że podwyżka ta stanowić będzie i tak 57.000 kor. tygodniowo a miasto jest w ciężkich warunkach, wydawanie kartek dodatkowych na żywność dla ciężko pracujących jest zabronione przez min. aprowizacji.

Na propozycję prezydenta robotnicy wybrali dwóch z spośród siebie dla skontrolowania jak stoi sprawa rob. publ., delegacja ta zgodziła się na wprowadzenie robót akordowych w niektórych działach pracy.

Wniosek o zaciągnięciu nowej pożyczki przyjęto jednomyślnie.

Jako drugi punkt porządku obrad wykonała się kwestja stworzenia miejskiego Urzędu Mieszkaniowego. Referuje dr. Kelles-Kraus, który wykazując na istniejący głód mieszkaniowy, mówi, że sprawy nie da się rozwiązać całkowicie, ale trzeba coś w tym kierunku zrobić, choćby zebrać pewien materiał w tym celu proponuje utworzenie specjalnego Urzędu Mieszkaniowego.

Radny Pacwa-Jamiołkowski twierdzi, że pojedyncza osoba nie powinna zajmować lokalu większego nad dwa pokoje, rodzina zaś ponad cztery. Radny Brylant wspomina o Stow. Lokatorów, z którym według niego należałoby się porozumieć. Zabierają głos ławnik Domański, radni Jakaczyński, Ojrowski, dr. Kelles-Kraus, Staniszeński, Zieliński, Brylant, Pacwa-Jamiołkowski i Bielski, który proponuje stworzenie urzędu mieszkaniowego w myśl dekretu.

Przechodzi wniosek dr. Kelles-Krausa:

„Celem nadzoru nadjstosunkami mieszkaniowymi w Radomiu, ochrony lokatorów przed lichwą mieszkaniową i o możliwości, załagodzenia głodu mieszkaniowego, ustanawia się Miejski Urząd Mieszkaniowy. Urząd ten składać się ma z 3 radnych, 1 członka Magistratu. Urząd Mieszkaniowy ma prawo kooptacji członków z poza Rady (z głosem doradcy), tworzenia instytucji opiekunów dzielnicowych i t. p., oraz powołania urzędników-fachowców, płatnych“.

Do Urzędu mieszkaniowego wybrano pp. Jastrzębskiego, Wójcicką i Brylanta. Pod obrady wpływa sprawa aprowizacji. Referuje kierownik Wydz. Aprow. p. Sypowicz, który zaznacza na wstępie, że urząd swój objął 6 marca, Wydział Apropowizacyjny był wtedy bez pieniędzy—na 1 stycznia b. r. długi wynosiły przeszło 1,800,000 a należności 1,500,000 k. Aby zdobyć gotówkę trzeba było zaciągnąć pożyczki, które już spłacono. Tabor przynosił straty, były straty i na zbożu, gdyż do każdego worka dokładano po 45 kor. kupując je drożej niż sprzedawano się ludności, usunęło to przybycie mąki z Poznańskiego. Dziś wysłano na cukier, zapalki, drożdże kor. 629,000, wpłacono na mąkę za maj 212,000, na rachunku w banku jest jeszcze 419,000. Jest wielka trudność w zdobywaniu produktów. Norma miesięczna węgla przyznana przez ministerstwo wynosi 150 wagonów, na kwiecień przyznano tylko 80 w., przyszło tylko 30, na maj chcą przydzielić tylko 20. Tuszczów na maj przyznano 3 wagony, teraz jednak objęte one zostały przez min. wojny. Zapalek brak, mąki dotychczas otrzymano 45 wagonów mies. teraz min. chce dać 38 w. Wydział sprzeciwia się temu. Cukru za kwiecień przyznano 60,000 kg., kartofli brak. Suma 658,000 którą operuje Wydz. Apr. jest małą gdyż za towar trzeba płacić z góry, a wagon mąki kosztuje 30,000 kor. Ostatnio Wydz. sprowadził drożdże, które sprzedaje po 60 hal. za łut, podczas gdy na mieście są po kor. 1.50.

Referent porusza kwestję tanich kuchni i piekarni miejskich, które na skutek braku mąki razowej i zakazu wypiekania białego pieczywa, nie mogą wypiekać, co wpływa na wyższe cen za pieczywo.

Interpelują radni Jamiołkowski, Jakaczyński, Bielski w sprawie bilansu za 1918 rok, Fuks w kwestji cukru paschalnego, Świątkowski w kwestji

kontroli kartek, *Brylant, Tajchman, Rusinowicz i Firlej*

Odpowiada p. *Sipowicz*, wyjaśniając, że bilans jest w Magistracie, co się tyczy cukru paschalnego to został on sprzedany przez radę bóżniczną, ceny jego są wyższe bo jest specjalnie przyrządzony. Kartki są pod ścisłą kontrolą.

Prezydent odczytuje okólnik min. aprowizacji, na podstawie którego proponuje wybór komisji aprowizacyjnej, którą ten okólnik stwarza. Po dyskusji wybrano komisję z 9 osób w skład, której weszli radni: *Smyjewski, Ojrowski, Kwapiszewski, Wójcicka, Świątkowski, Hetman, Radoszyński, Fuks i Firlej.*

Równocześnie zaś dokonano wyborów komisji prawnej, do której powołano radnych: *Staniszewskiego, Olszyńskiego, Bielskiego, Markowskiego i Frenkla.*

Radny *Bielski* daje sprawozdanie z komisji finansowo-budżetowej i odczytuje projekt nowych podatków, który Rada miejska przyjmuje.

Następnie przyjęto wniosek Magistratu w sprawie kwater wojskowych, oraz nagły wniosek w sprawie przemianowania ul. Kościelnej na ul. Moniuszki. Później ze względu na spóźnioną porę posiedzenie zamknięto.

TELEGRAMY

Traktat pokojowy.

PARYŻ, 8-go maja (P. A. T.) Reuter ogłasza: Traktat pokojowy, który wręczono Niemcom wczoraj, składa się z 15 artykułów:

Artykuł 1 zawiera układ o związku narodów.

Artykuł 2 wykreśla granice geograficzne Niemiec, począwszy od północno-wschodniego punktu obecnej granicy Belgii.

Artykuł 3 składa się z 12 klauzul, zobowiązujących Niemcy do uznania zmian politycznych, które wprowadza pokój w Europie, stwarza on dwa nowe państwa Czesko-Słowackie i Polskę, przewiduje kroki w celu ich uznania, rewiduje podstawy suwerenności Belgii, zmienia jej granice, tworzy nowy system w Luksemburgu, mówi o przyłączeniu odpowiednich terytoriów Szlezewiku do Danii, żąda uznania niezawisłości Austrii.

Artykuł 4 dotyczy politycznej rekonstrukcji terytoriów europejskich, zawiera rezygnację Niemiec z kolonii zagranicznych i praw zagranicznych, przyznaje Anglii protektorat nad Egiptem i anuluje układ w Algeiras.

Artykuł 5 zawiera wojskowe, morskie i aeronautyczne warunki, ogranicza rozmiary niemieckiej armii i floty, znosi powszechną służbę wojskową w Niemczech, jako pierwszy krok do ogólnego rozbrojenia.

Artykuł 6 nakłada na wszystkie państwa podpisane, w traktacie obojętym utrzymania wszystkich grobów żołnierzy poległych na wojnie, reguluje sprawę powrotu jeńców wojennych.

Artykuł 7 dotyczy odpowiedzialności i kary, przewiduje postępowanie sądowe przeciw byłemu cesarzowi Wilhelmowi.

Artykuł 8 dotyczy naprawienia i wynagrodzenia szkód, zawiera specjalne zarządzenia co do dokumentów i trofeów zabranych przez Niemców.

Artykuł 9 zawiera klauzule finansowe celem urzeczywistnienia zarządzeń poprzedniego ustępu.

Artykuł 10 przwraca moc obowiązującą umowom i koncesjom wynikającym z ustaw niepolitycznych np. co do poczty i telegrafów, zdrowia, które to przepisy obowiązywały przed wojną.

Artykuł 11 dotyczy żeglugi powietrznej.

Artykuł 12 zawiera klauzule co do międzynarodowej kontroli portów, kanałów i kolei ze specjalnymi postanowieniami, co do kanału Kilońskiego.

Artykuł 13 dotyczy umów o pracę.

Artykuł 14 zawiera gwarancje przeprowadzenia traktatu.

Artykuł 15 składa się z szeregu klauzul gwarancyjnych, dotyczy ratyfikacji traktatu.

Granice.

Granica Luksemburga i Szwajcarii jest taka sama jaka była w sierpniu 1914 r. Granica Francji jest taka, jaka była w dniu 13 ym lipca 1870 r. z zastrzeżeniem, co do zagłębia Saary. Granica Austrii jest taka sama, jaka była w dniu 3 sierpnia 1914 r.

Granice Polski

(Prusy Wschodnie i Zachodnie).

Część granicy między Prusami Wschodnimi, a Polską pozostawiona jest rozstrzygnięciu plebiscytu, odnośnie do plebiscytu dla południowej i północnej granicy Prus Wschodnich zarządza się, że pierwsze głosowanie ma nastąpić w rejencji olsztyńskiej, między południową granicą Prus Wschodnich a północną granicą rejencji olsztyńskiej na obszarze zakreślonym następującymi linjami granicznymi: Linja dotykająca Wschodnich i Zachodnich Prus, aż do połączenia się z linią graniczną między okręgami Oleskim a Węgoborskim, następnie linja graniczna od Oleska aż do połączenia się z obecną granicą państwa. Drugi plebiscyt nastąpi w okręgu Postolińskim (Stuhm) i Rozagorskim (Rosenburg) i w częściach okręgu Malborskiego i Kwidzyńskiego, położonych na wschód od Wisły. W każdym z obu tych wypadków będą musiały wojska niemieckie i urzędnicy w przeciągu 15 dni po zawarciu poko-

ju opuścić kraj, który oddany będzie pod pieczę komisji z 5 członków zamianowanych przez 5 państw sojusznicych. Komisja ta będzie miała za zadanie przeprowadzić wolne, sprawiedliwe i tajne głosowanie, poczem zaproponuje ona 5 mocarstwom linję graniczną i ukończy swe prace, gdy nowa linja będzie ustalona, a nowe władze wprowadzone. Wschodnie Prusy będą miały wolny przystęp do Wisły, prawo używania Wisły. Północno-wschodni skrawek Prus Wschodnich z okolicą Kłajpedy ma być odstąpiony państwu sprzymierzonym. Granice Gdańska będą przez Komisję, która ma być zamianowaną w przeciągu 6 miesięcy po zawarciu pokoju ustalone. Komisja ta składać się będzie z 3-ch przedstawicieli państw koalicji i sprzymierzonych, z jednego przedstawiciela Polski i jednego przedstawiciela Niemiec.

Komunikat sztabu polskiego.

Front galicyjski.

WARSZAWA, 7 maja. (PAT). Pod Lwowem zwykła obustronna działalność artylerji. Artylerja ukraińska ostrzeliwała miasto Chyrow oraz dworzec kolejowy. Po za tym na całym froncie, oprócz utarzek patroli wywiadowczych, spokój.

Front wotyński.

Artylerja ukraińska ostrzeliwała Belz i Ostroboż.

Front litewsko-białoruski.

Na wschód od Wilna zajęły oddziały nasze Słobódkę, nieprzyjaciel cofa się wzdłuż linii kolejowej do Smorgon. Oddziały nasze przeprowadzają się przez Wilgę. Na całym froncie utarczka patroli.

Haller pułk.

Niema zatargu zbrojnego Polski z Litwą.

WARSZAWA, 7 maja. (PAT). Wobec błędnych komentarzy „New York Herald” do sprawy stosunków polsko-litewskich, należy stwierdzić, że akcja wojsk polskich na wschodzie, — mająca na celu oswojenie ludności miejscowej od jarzma bolszewickiego, niema nic wspólnego z jakimś konfliktem zbrojnym polsko-litewskim. O podobnym konflikcie niema wogóle mowy. Rozpowszechnianiem takich pogłosek, których bezzasadność dla każdego orientującego się choć trochę w stosunkach, jest aż nadto widoczna, może być na rękę jedynie polityce niemieckiej, której trwałem dążeniem jest za każdą cenę, wywołać przepaść między Polską a Litwą.

Manifestacje narodowe na Górnym Śląsku.

Z Bytomia piszą do Kurje Zagłębia. Pochód narodowy w Bytoniu odbył się dnia 1-go maja, i tak w rozmiarach swych jak i co do nastroju, porządku i godności przewyższył najsmielsze oczekiwania. Gdy gazety niemieckie oznajmiły światu, że w dzień 1-go maja wolno urządzić zebrania pod gołym niebem i pochody, tak Podkomisarjat, jak i zebrane kilka dni przedtem polskie Rady ludowe z całego Górnego Śląska postanowiły z tego zwolnienia chwilowego krepujących nas oków skorzystać, zdając sobie jednak sprawę, że łączenie jakiegos światła narodowego polskiego z świętem socjalistycznym 1-go maja może u niejednego wzbudzić pewne wątpliwości co do celów i znaczenia naszych obchodów. Mimo to musiały względy praktyczne przeważać i postanowiono odbyć wiece.

W Bytomiu na placu przed koszarami i we wszystkich ulicach obok niego zebrały się dziesiątki tysięcy ludności. W kilku miejscach odbyły się przemowy, które się wszystkie zakończyły przyjęciem rezolucji i okrzykiem: Niech żyje nasza Ojczyzna, Polska, niech żyje polski Górny Śląsk.

Plebiscyt w Olsztyńskim.

WIEDEŃ, 7 maja (PAT). Kor. „Echo de Paris” donosi niektóre szczegóły o metodzie ustalonej w rozdziale 2 traktatu pokojowego w sprawie plebiscytu w okręgu Olsztyńskim (Allenstein) w Prusach Wschodnich. W przeciągu 14 dni wojska niemieckie muszą wydalic się z tego okręgu i winny wstrzymać się od wszelkich rekwizycji. Komisja złożona z 5 członków, mianowana przez Związek narodów, obejmie tam administrację i zarządzi plebiscyt. Wszyscy mieszkańcy powyżej lat 20, urodzeni w gminie, w której odbywa się głosowanie, mają prawo głosu.

Ukraina a bolszewicy.

PARYŻ, 7 maja (PAT). Delegacja ukraińska w Paryżu zaprzecza jakoby pomiędzy rządem ukraińskim a bolszewikami moskiewskimi został zawarły sojusz. W przymierzu z rządem sowieckim w Moskwie pozostaje jedynie bolszewicki rząd ukraiński Rakowskiego, który niema jednak poparcia wśród ludności.

Znalezienie 140 milionów.

WIEDEŃ, 7 maja (PAT). Policja znalazła 140 milionów, które znikły z poselstwa węgierskiego.

Z Ukrainy.

SEWASTOPOL, 7 maja (PTA). Ukraińskie biuro prasowe donosi komisarjat bolszewicki wezwał konsulaty państw, które nie uznały Ukrainy aby w ciągu 8 dni opuściły Ukrainę.

Następnie rozpoczął się pochód jakiego Bytom jeszcze nie widział. Na przedzie oddział konny, kilkudziesięciu gospodarzy z Rozbarku, Łagiewnik, i W. Dąbrówki w swych strojach. Za nimi sztandar i znów oddział gospodarzy w strojach. Za nimi pierwsza kapela i wielki sztandar narodowy z Matką Boską Częstochowską z jednej, a Orłem polskim z drugiej strony, strzeżony przez oddział młodzieży. Następnie drugi wielki sztandar narodowy, a za nim członkowie Naczelnej Rady Ludowej i zarządu Rad Ludowych. Następowały towarzystwa i oddziały ze wszystkich miejscowości powiatu bytowskiego a między nimi siedem kapeli odpowiednio poroździelonych. Naliczono sztandarów przeszło 40 i dwa razy tyle tablic z napisami: Górny Śląsk Polsce, Niech żyje Polska, Gdańsk—Wilno—Bytom—Lwów i masa innych.

Pochód sam trwał godzinę i 5 minut, należy więc liczbę uczestników ocenić na najmniej 40.000, wrażenie było potężne, bo pochód dał dawód, że tak miasto Bytom jak i powiat chcą Polski i chcą być polskie.

Obchody narodowe w Rybniku, Raciborzu i Kotowicach, jak doniesiono wspaniale się udały. Udział ludności wynosił wszędzie przeszło 20.000 na każdym miejscu. Powzięto rezolucje narodowe, pokój nigdzie nie został naruszony.

Wszystkie pisma niemieckie z prerażeniem i najwyższym zdziwieniem zamieszczają szczegółowe opisy demonstrowania narodo - polskich w dniu 1-go maja na całym Górnym Śląsku.

„nieścisłości”, ukrywających w tekście polskim szaruty, podane w tekście żargonowym, jest w tej odezwie jeszcze kilka. Stanowi ona pozatym ciekawy dokument organizowania walki przeciwko ustawom i dekretem rządu.

ODEZWA

Głównego Komitetu krajowego popierania pożyczek państwowych.

Wielka chwila dziejowa, jaką przeżywa Państwo nasze wzywa wszystkich Polaków do pracy nad odrodzeniem Ojczyzny. Bez wspólnego a ofiarnego wysiłku nie odrodzi się Rzeczpospolita, nie zabezpieczą się jej granice.

„Te olbrzymie manifestacje, wzorowe i karne, doskonale zorganizowane, były wprost zdumiewające (tufschcn erre-gend). Był to uroczysty przegląd narodowo-polskich sił tak socjalistycznych jak i narodowych.

Ofenzywa gen. Kołczaka.

Z Moskwy nadeszła wiadomość, że rząd bolszewicki jest bardzo zaniepokojony ofenzywą, którą prowadzi przeciwko bolszewikom gen. Kołczak, na czele armji syberyjskiej. Naczelný wódz armji bolszewickiej Lejba Trockij, rzucił przeciwko Kołczakowi wszystkie rezerwy, które miał wewnątrz kraju, lecz nie to nie pomaga - armja Kołczaka posuwa się szybko na zachód i jest już obecnie na linii: Głazow - Krasnofims - Ufa - Buzurslaw - Buzuluk.

Wielka i silna armja to ostoja nasza, to spełnienie naszych ideałów. Wielka armja to przyszłość i potęga Polski. Aby ją stworzyć i utrzymać, rząd nasz potrzebuje wielkich zasobów materialnych. Tych zasobów dostarczy mu winno społeczeństwo.

Gen. Kołczak prowadził ofenzywę z armją, która liczy 70 tys. Zaś w rezerwie ma drugą armję 60-tysięczną.

W głębokim przeświadczeniu, że działanie obywatelskie jest tu konieczne i że społeczeństwo go popieszy z pomocą materialną skarbowi Rzeczypospolitej, powstał w Warszawie w porozumieniu z Ministrem Skarbu Główny Komitet Krajowy, którego zadaniem będzie popieranie pożyczki państwowej i skarbu narodowego, jak również praca nad uswiadomieniem szerokich mas co do obowiązków względem Skarbu i Państwa.

go w nastraszający sposób szerzy się protekcyjizm, łapownictwo, paskarstwo, złodziejstwo. Następnie w płomiennem przemówieniu prelegent nawoływał do zgody, jedności, organizowania się i przystąpienia do wyczerpanej pracy nad budową jasnego światłanego Domu w Polsce nowej, odrodzonej.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dzia: Izydora or. autor: Dominika, Mamerta B. W. Wschód słońca o godzinie 4.23. Zachód o godzinie 7.31.

Radom, 9 maja.

Table with 3 columns: Amount, Unit, Price. Header: Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu)

Obchód ku uczczeniu pamięci stu-letniej rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki odbył się we czwartek staraniem miejscowych kół śpiewaczych i stowarzyszenia muzyków polskich. Po wysłuchaniu mszy św. wyruszył z kościoła Marjańskiego pochód z orkiestrą kolejową na czele i przemaszerował ulicę Szeroką i Plac 3-go Maja skrzyżcił potem na Kościelną, przeczekał ulicę Kościelną przemianowaną została na ulicę im. Stanisława Moniuszki.

7 b. m. na szosie pod Zwoleniem, na jadących tam na targ dostawców koni dla wojska, napadło kilka bandytów, którzy po zatrzymaniu furmanki grożąc rewolwerami zabrali agentom p. N. Cyngisera 24,000 rubli.

Poczta polowa. Proszą nas, o zapytanie się, czy poczta polowa musi być frankowana, gdyż nieofrankowane listy i pocztówki wręczane zostają dopiero po opłaceniu podwójnej należności.

Brak ławek w Parku. I znów musimy poruszyć kwestję braku ławek w Parku. Sprawa ta poruszana w roku zeszłym nie odniosła, jak wszystkie, dotąd pożądanego skutku.

Kradzież. W ubiegłą środę około godz. 8 w. dostali się złodzieje do mieszkania p. Bolesława Janowskiego w domu przy ul. Szerokiej 10, prawdopodobnie po otworzeniu drzwi wytrychem.

Lista ofiar na Wojsko Polskie, zebranych w Skaryszewie i okolicy przez „Zjedn. Polek”

- Ks. Olsiński 100 kor., ks. Jakóbski kor. 100, Z. Szostakiewicz kor. 100, pp. Kłopotowsky kor. 50, K. Wolska kor. 20, J. Rymbarczyk kor. 50, Młodzikowski kor. 50, M. Jurzyński kor. 4, Barański kor. 4, Płowiec kor. 6, Słoń kor. 1, Wróblewski kor. 3, Zawisza kor. 2, Kowalski kor. 2, Szpaderski kor. 6, Pawliński kor. 2, I. Pawlicki kor. 2, Kotowski kor. 2, Kotowska kor. 1, Barańska kor. 5, Ostrowska kor. 10, Michalowska kor. 5, Jopkiewiczowa kor. 2, Sochaczewska kor. 2, I. Iwański kor. 2, Staniewski kor. 1, Wasilewski kor. 1, Jurzyńska kor. 2, Pławiczka kor. 2, Domańska kor. 2, Wolska kor. 5, Wasilewska kor. 5, A. Kozłowska kor. 10, Pławicz kor. 2, Wilczyńska kor. 4, Pluskwiną kor. 14, Kaczkowska kor. 2, Kozłowska kor. 5, Ziółkowska kor. 4, Lisowska kor. 2, Boguszewska kor. 2, J. Wolska kor. 2, Sławińska kor. 2, Ciesielska kor. 2, Rychlicka kor. 1, Czyż kor. 1, Falkiewicz kor. 2, Zieliń-

Książki o Kościuszcze

Przedśmiertna męczarnia Kościuszki i żal pogony narodu nap. Tadeusz Korzon 25 f. W stuletnią rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki obrońcy ludu polskiego nap. Łapiński 30 fen. Tadeusz Kościuszko - Człowiek i czynny - Bronisław Knośke Mk. 3. O Naczelniku Kościuszcze - nap. Kasper Wojnar 80 fen. Tadeusz Kościuszko - Wódz Narodu - odczyt skreślił Adam Szpadkowski 50 fen. Naczelnik pamięłka setnej rocznicy śmierci Kościuszki nap. Edmund Jesierski Mk. 1. Za co powinniśmy Kochać Kościuszkę? nap. Henryk Mościcki 30 fen. Znaczenie Tadeusza Kościuszki w dziejach Polskich opr. Władysław Smoleński 25 fen. O Naczelniku Kościuszcze o polskim chłopie opr. Wl. Przerwa - Termajer Mr. 1. O Naczelniku Kościuszcze odczyt A. Czerwińska 40 fen. Tadeusz Kościuszko - nap. A. Choloniowski Kor. 2.

poleca księgarnia Edward Suckalski, Radom.

Lojalność żydowska

O dowodach lojalności żydowskiej do Polaków pisze „Dziennik Polski”. Ciekawym i jaskrawym dowodem lojalności i obywatelskiej etyki żydów jest krążąca obecnie odezwa „do wszystkich gmin żydowskich w Polsce” podpisana przez „Tymczasową żydow. Radę Narodową”. Odezwa ta zredagowana w trzech językach: polskim, żargonie i hebrajskim, nawołuje wszystkie gminy (kahaly) żydowskie do rozpoczęcia walki z dekretem rządu polskiego, ustanawiającym nową ordynację dla gmin żydowskich, gdyż ograniczono w nim kompetencję żydowskich gmin wyznaniowych do spraw czysto religijnych i że nie uznaje on żydowskiej odrębności narodowej. Odezwa zwalcza dekret w niezwykle namiętny sposób, przytem, jako rzecz charakterystyczną zaznaczyć należy, że w tekście polskim opuszczono wyrazy ostrzejsze, podane w tekście żargonowym. Tekst żargonowy zaczyna się od twierdzenia, że „narodowi żydowskiemu w Polsce wyrządzono niesłychaną niesprawiedliwość”, w tekście polskim wyraz „niesłychaną” opuszczono, a „niesprawiedliwość” zastąpiono „krzywdą”. W dalszym ciągu tekst polski mówi tylko, że dekret został wydany „bez wiedzy”, w żargonie zaś jest „za plecami” narodu żydowskiego. Podobnych

Zanim powstaną we wszystkich ziemiach i miastach Polski, Komitety okręgowe i Komisje miejscowe, zwracamy się z gorącym wezwaniem do wszystkich obywateli Rzeczypospolitej o poparcie naszych usiłowań. Niech każdy Polak uswiadomi sobie ważność chwili dziejowej i odpowiedzialności przed przyszłymi pokoleniami. Niech kraj cały obejmie pragnienie zasilenia Skarbu Państwa i nabywania pożyczki państwowej. Wzywamy wszystkich do współdziałania.

Ks. biskup Gall, Henryk Barycki, Leonard Bobiński, Zygmun Brudziński, Tadeusz Brzezowski, Witold Duszyński, Antoni Gutowt, Józef Głębocki, hr. Zdzisław Grocholski, Julian Humeb rg, Alfred Jankowski, Wacław Janasz, Henryk Kaden, Włodzimirz Karski, Franciszek Karpiński, Marjan Kiniarski, Władysław Kislański, Antoni Kosteci, bar. Leopold Kronenberg, Stefan Krzyżyszewski, Stanisław Libicki, Stanisław ks. Lubomirski, Antoni Luniewski, Józef Natanson, Andrzej Maj, August Popławski, Konstanty Rudkiewicz, Jan Rudnicki, Stanisław Stanisław Stanisowski, Adam Grzymała-Siedlecki, Błażej Stolarski, Eustachy Korwin-Szymanowski, Józef Targowski, Zygmun Wasutyński, Edward Woyniłowicz.

Z. O. N. w Opocznie.

W niedzielę 4 maja w Opocznie odbył się wielki wiec Zw. Obr. Narodowej. Pomimo ulewnego deszczu szopa strażacka była przepelniona publicznością, reprezentującą wszystkie sfery i odłamy myśli politycznej, nie wyłączając członków miejscowej P. P. S. Wiece zagaił p. Paweł Lasota i udzielił głosu delegatowi z Radomia p. R. Szukiewiczowi, który zapoznał zebranych z sytuacją ogólną w kraju i przedstawił barbarzyńskie zapędy bolszewików. Następnie zabrał głos ks. Glibowski. W pierwszych słowach scharakteryzował stanowisko polaka i obywatela kraju w Polsce ujarzmionej i zobrazował krytyczny stan gospodarki wewnętrznej z powodu naszej gnuśności i śpiączki. Dotychczas zdobywamy się jedynie na krytykowanie jedni drugich, a obok te-

Kwesta na Macierz Szkolną. W sobotę 10 b. m. będą sprzedawane po sklepach i mieszkanie nalepki na P. M. S. W niedziele na ulicach Radomia uproszone kwestarki będą sprzedawały na ten sam cel znaczki. Przypuszczamy, że Radom złoży hojną ofiarę na oświatę.

Uroczystość św. Stanisława. Dorocznym zwyczajem w dniu 8 bm. wyruszyła przy pięknej pogodzie z kościoła po Bernardyńskiego kompanja do Cerekwi, którą odprowadził ks. Dominik Ścisłała.

Osobiste. Redaktor naszego pisma w dniu dzisiejszym wyjechał na kilka dni do Warszawy.

Sąd. Sąd Apelacyjny w Lublinie na sesji wyjazdowej w Radomiu w sprawie 22 oskarżonych o napady i rozboje apelację oskarżonych odrzucił, zatwierdzając poprzedni wyrok w całej rozciągłości, przy zastosowaniu amnestji z dnia 8 lutego b. r.

Napad bandytów na szosie. W dn.

Kino-Teatr ODEON Lubelska 15.

Od Piątku dnia 9 Maja 1919 roku. Na scenie: Pod dyрекcją J. KINTZLA. Z udziałem: pierwszy występ WACŁAWA JANOTY pp. M. Dolińskiej, Z. Tokarskiej, L. Wąlkowskiej, Z. Godzawa-Drwęskiego Duet Kilińskich.

Na ekranie: Niewolnicze Wieży dramaty w 4-ach częściach na tle hipnotyzmu. Koncertowy tercet pod kurenkiem J. BIELSKIEGO;

ska kor. 1, Rychlicka kor. 1, Barańska kor. 2, Wlazłowska kor. 3, Tuzinesz kor. 2, Waszut kor. 2, Czapczyńska kor. 2, Wilanowicz kor. 1, Boguszewska kor. 4, Suwała kor. 1, Pajdzińska kor. 2, Wilanowicz kor. 1, Wajtyński kor. 1, Kozłowska kor. 10, Banaśkiewicz kor. 10, Barański kor. 4, Falkiewicz kor. 2, Wł. Staniewski kor. 3, Stompor kor. 1, Wiśniewski kor. 10, Kazimiera kor. 3, Domańska kor. 3, Kozłup kor. 2, Giernakowski kor. 1, Pardela kor. 2, Pardela kor. 1, Falkiewicz kor. 2, Ruskowska kor. 4, Ruskowska kor. 8, Brzezińska kor. 6, Mucha kor. 1, Kotowski kor. 1, Bingier kor. 2, Rychlicki kor. 4, Wilanowicz kor. 10, Banaśkiewicz kor. 4, Drożdżkowska kor. 4, Rapińska kor. 3, Iwańska kor. 3, Łyżwińska kor. 3, Boguszewska kor. 4, Czapczyńska kor. 1, Matuszyk kor. 3, Rzepkowska kor. 20, Banatowska kor. 10, Kowalski kor. 4, Kaszkowska kor. 6, F. Czapczyńska kor. 2, Czapczyńska kor. 4, Zieliński kor. 10, Ostrowska kor. 4, Czapczyński kor. 20, bezimiennie kor. 10, Malinowscy kor. 10, T. Pawlik kor. 3, bezimiennie kor. 3, A. Czapczyński kor. 10, Bębińska kor. 10, Kaler pół marki, Staniszewski 11 mk., Masłowski 3 rb., Stanisław Wolski 1 rb., Cieślakowski 5 rb., Lejdzinska 13 rb., Małecki 1 rb., Płowicz 1 rb., Tuzinesz 3 rb., Rychlicki 3 rb., Rychlicki 3 rb., bezimiennie 5 rb., Kwiatkowski 3 rb., mieszkańcy wsi Kobylany złożyli kor. 81 hal. 70, oraz 3 i pół funta nici, 2 ręczniki, 1 koszulę, 1 lokiet płótna i 1 rb., p. Wagner 30 kor., pp. Cibonowscy 100 kor., koc, basztyk i bieliznę, z Wólki Twarogowej zebrały dzieci 14 kor., 1 rb., wełny i nici, p. Zdzitowiecka 1

komplet bielizny dla 1 żołnierza, pani Czapczyńska koc, 3 pary rękawiczek i basztyk, Czapczyńska rękawiczki wełniane, Czyżewska rękawiczki, Jopkiewiczowa basztyk, Wolska 1 lokiet płótna, K. Wolska, koszulę, Sadłowska, płótna na koszulę, Dzidzia paczkę waty, Hania paczkę gazy, Staniewska koszulę, Szatkowski pół funta wełny, Falkiewicz wełnę, Lojdzinska nici na rękawiczki, Wilanowicz, kałesony, Kotowska, wełnę, Falkiewiczowa, skarpety.

Pamiętajmy o Lwowie.

OFIARY

Złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”

Na Wojsko Polskie (do dysp. sekcji opieki nad żołn. polsk. przy Stow. Zjed. Polek). Nie przyjęte przez J. P. składa J. Ł. kor. 15.

Od Marji Wigurzynej (do dysp. przewodniczącej Ligi Kobiet)—kor. 350

Na głodnych we Lwowie. Zamiast kwiatów na trumnę dla poległego w obronie Lwowa ś. p. Wacława Kotowicza składają pp.: Z. i S. Wasilewscy kor. 30 i p. Bolesław Dębowski kor. 30.

Podpisujemy

Pożyczkę Państwową.

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Wierzbnika niniejszym ogłasza, że oddaje w przedsiębiorstwa następujące roboty publiczne:

1. Reperację ulicy Kilińskiego — naprawa bruku, który ma być stawiany na mech oraz urządzenie płytych rozwartych rowów przy drodze. Długość rowów wynosi 462 metry, a powierzchnia ulicy łącznie z rowami, wynosi około 2000 metrów kwadratowych. Druga część ulicy od końca bruku do drogi, wiodącej do więzienia, ma być urządzona z drobnego tłuczonego szabru.

2. Reperacja ulicy Michałowskiej — urządzenie bruku po obu stronach drogi na jeden metr szerokości z każdej strony i urządzenie środka drogi z materiałów tłuczonych — szlaki lub kamienia twardego. Długość tej drogi wynosi 357 metrów przy szerokości 7 metrów, a powierzchnia 2500 metrów kwadratowych.

3. Reperację ogólną bruków ulic: Nizkiej, Rynku i Iłżeckiej zwłaszcza wyrównanie wybojów, a jeżeli okaże się niemożliwe, to gruntowną reperację — wybrukowanie boków i urządzenie bitego środka.

Oferty na wykonanie robót powyższych przyjmuje Magistrat miasta Wierzbnika do 12 go maja 1919 roku. W ofertach należy wskazać cenę na sążeń kwadratowy. Bliższych informacji udzieli Magistrat.

2285—3

RADOM — KOZIENICE					KOZIENICE — RADOM						
2287—3					2287—3						
Pociąg osobowy podmiejski № 125/321					Pociąg osobowy podmiejski № 322/126						
Odległość między stacjami	STACJE	Bieg	Przybycie	Postój	Odejście	Odległość między stacjami	STACJE	Bieg	Przybycie	Postój	Odejście
13.1	Radom	—	—	—	210	13.3	Kozienice	—	—	—	555
11.0	Jedlnia	22	232	2	234	7.0	Bakowice	35	630	15	645
12.0	Zagożdżon	16	250	2	252	12.0	Garbatka	17	702	2	704
7.0	Garbatka	18	310	2	312	11.0	Zagożdżon	20	724	2	726
7.0	Bakowice	9	321	69	430	11.0	Jedlnia	19	745	2	747
13.3	Kozienice	35	505	—	—	13.1	Radom	23	810	—	—
Pociąg osobowy podmiejski № 127/325					Pociąg osobowy podmiejski № 326/128						
13.1	Radom	—	—	—	1500	8.4	Kozienice	—	—	—	1720
11.0	Jedlnia	22	1522	2	1524	4.9	Słowiki Nowe	20	1740	1	1741
12.0	Zagożdżon	16	1540	2	1542	7.0	Bakowice	14	1755	215	2130
7.0	Garbatka	18	1600	2	1602	17	Garbatka	17	2147	2	2149
4.9	Bakowice	9	1611	14	1625	12.0	Zagożdżon	20	2205	2	2211
8.4	Słowiki Nowe	14	1639	1	1640	11.0	Jedlnia	19	2230	2	2232
	Kozienice	20	1700	—	—	13.1	Radom	23	2255	—	—

Przy powyższym rozkładzie zastosowano czas 24-o godzinny.

Ból głowy i migrena
 radykalnie leczą ogólnie znane proszki „MIGRENO-NEVROSIN” z „kogutkiem”. Apteki i składy apteczne. „Migreno-Nervosin” w opakowaniach falsyfikaty!!

Największy wybór
Kółek
Umywalni
Kas ogniотrwałych
Kasetek
Przyborów myśliwskich
Naczyn kuchennych
Szklia stołowego
Lamp
Porcelany
Wienców
i Trumien
A. Małecki
 Radom, ul. Lubelska № 31.

Do sprzedania dom
 z ogrodem owocowym i warzywnym. Sklep w dobrym punkcie; zaraz. Władność Młodzianowska 4 sklep. 2288-3

Ogłoszenie.
 Joskowi Rajbenbachowi w marcu 1919 r. skradziono cztery (4) weksle po 250 rub każdy, wystawione przez Moszka Chaima Hochberga w roku 1914. Ostrzega się przed nabyciem takowych weksli. Białobrzegi 28 Kwietnia 1919 roku. 2286—3

MATKI winny pamiętać, że tylko „puce DZI-DZI”, natychmiast usuwa oprzałość i zacerwienie skóry u dzieci. Ządać w aptekach i składach aptecznych „pudru DZI-DZI” i tylko z „kogutkiem”. Wyrób polski!!

Pomocnik introligatora
 potrzebny do fabryki gilz do papierosów. Zgłaszać się: Spacerowa 5, fabryka gilz. 2305—3

OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądowy Wł. Ludwikowski w Radomiu przy ul. Zgodnej № 9, zamieszkały, w myśl art. 1030 pr. Cyw., niniejszym ogłasza, że w dniu 5 Czerwca 1919 r. o godz. 10 rano w Radomiu na placu targowym Rajtszula ma się odbyć sprzedaż ruchomego majątku, należącego do Jana Cieślaka i Antoniego Nurka, a składającego się z 2-ch krów oszacowanego 3200 koron. 2303—1 Komornik Sądowy Ludwikowski.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Swierzbe szybko, i skutecznie usuwa mydlana maść z „kogutkiem” aptekarka A. Gąseckiej. Nie plami bielizny, ma przyjemny zapach. Ządać w aptekach, składach aptecz. maści od swierzby tylko z „kogutkiem”.

Topunki damskie nowe i używane poleca zakład galanterijno-rymarski F. Szostaka, Radom Lubelska 28. 2304—1

Ugubiono paszport rosyjski na nazwisko Aleksandra Paprockiego wydany przez Urząd gminy Gosceiradów gub. Lubelska powiat Janowski łaskawy znalazca zechce oddać do Adm. „Głosu”. 2306—1

Ugubiono książeczkę wydaną 6 kwietnia przez Komitet Opieki nad inwalidami na nazwisko inwalidy Marcina Bały. 2307—1

Ugubiono kuferek z rzeczami na ulicy Lubelskiej (od Skaryszewskiej do Przejazdu). Uczciwy znalazca raczy zwrócić do Administracji „Głosu” za większym wynagrodzeniem. 2308—1

Okazyjnie: Bekiesza na futrze z karakulowym kołnierzem, noszona, 1500 koron. Marynarkowy garnitur brązowy, nowy, obstatunkowy 1200 kor. Lubelska 61 E. EIFER. 0000—0

Skromny pokój z całodziennym utrzymaniem poszukuje od 1 Czerwca r. b. drogista, pracujący w Składzie Aptecznym F. Łagodzińskiego w Radomiu. Oferty uprasza się składać w składzie. 2300—3

Najsilniejsze bóle głowy i migrena
 ustępują natychmiast po zażyciu proszku
KOWALSKINY
 Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie
 Ządać w aptekach i składach aptecznych. CENA PROSZKU 50 FEN.

Ziemiański Dom Handlowy „ROLA” w Sandomierzu
 Poleca: OLEJ rzepakowy, lniany i makuchy, NASIONA traw, pastewne, ogrodowe, BOBIK, wyka, koniczyna, buraki i marchew pastewne, WIRÓWKI SZWEDZKIE ALFA SEPARATOR, MASZYNY, narzędzia rolnicze, SMARY, oleje, SMOŁOWIEC, dachówka, papa, cement. Dostarcza artykuły spożywcze dla Apropowizacji, zboże, kasze, ziemniaki, owies, jęczmień EKSPEDUJE towary WISŁĄ z portów NADBREZIA i SANDOMIERZA i z przystani między ZAWICHOSTEM i KORCZYNEM 2147—4
 PRZEŁADOWYUJE towary z WISŁY na kolej w porcie NADBREZIU
 PRZYJMUJE FRACHTY do inkasa.
 ADRES dla depesz „ROLA” SANDOMIERZ.
R-ki przekazowe Bank Handlowy w Warszawie
Bank Ziemi Polskiej w Lublinie.

POT i niemiła WOŃ
 z nóg, rąk i pach zapobiega i znakomicie usuwa powszechnie znany
„SUDORYN”
 w pudełkach z sitkiem.
 wyrobu farmac. labor. „Ap. KOWALSKI” w Warszawie.
 Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.
 Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.
Ostrzeżenie! Środki podobnych nazw należy odrzucać jako naśladownictwa. 2289—25

S MO Ł O W I E C
 Tekturę smołowcową, Cement, Wapno
 G w o ź d z i e.
 poleca:
DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński
 w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.